

Toimenpide 2: Koulutuksen ja osaamisen vahvistaminen seksuaalirikosten ehkäisemiseksi

Toiminnan tavoite

Tavoitteena on luoda perusopetuksen ja 2. asteen oppilaitosten henkilöstölle seksuaalisuuteen, seksuaaliseen häirintään ja seksuaalirikoksiin, lasten ja nuorten media- ja turvataitoihin sekä koulujen ja oppilaitosten turvallisuusosaamiseen ja -johtamiseen sisältyvä koulutusohjelma tarvittavine tukimateriaaliaineistoinen. Tavoitteena on em. koulutusten avulla vahvistaa henkilöstön valmiuksia ehkäistä alaikäisiin kohdistuvaa seksuaalista häirintää ja seksuaalirikoksia sekä tukea vanhemmuutta turvataito- ja seksuaalikasvatuksessa. Tavoitteena on lisätä johdon valmiuksia turvallisuusosaamisessa, sen suunnittelussa ja prosessien johtamisessa.

Toiminta

Luotiin koulutusohjelma, jossa huomioitiin kohderyhmän tarpeet sekä yhteistyökumppanuudet valtakunnallisesti ja paikallisesti. Oulun perusopetusyksiköt osallistuivat turvataitokoulutukseen ja hankkeessa tuotetun turvataitokasvatuksen opetusmateriaalin käyttöönottoon. Tukimateriaalin laadinnassa kartoitettiin ajantasaiset, laadukkaat ja pedagogisesti luodut aineistot media- ja turvataidoista sekä seksuaalikasvatuksesta. Niiden soveltuvuus arvioitiin eri kasvu- ja koulutusympäristöihin eri ikäkaudet huomioiden. Aineistoa koostettiin Turvallinen Oulu -hankkeen nettisivuille ammattilaisten työn ja vanhemmuuden tueksi. Hankkeessa tehtiin aktiivisesti laajaa yhteistyötä eri foorumeilla niin valtakunnallisten kuin paikallisten toimijoiden kanssa esim. osallistaen eri ikäisiä lapsia ja nuoria sekä huoltajien edustajia.

Projektikoordinaattori Susanna Kauppinen

**Yhteensä koulutetut
ammattilaiset**

3766

**Toteutuneet
koulutukset**

63

Tulokset

Lasten ja nuorten parissa työskentelevä moniammatillinen henkilöstö koulutettiin laaditun koulutusohjelman mukaisesti. Koulutusteemoina olivat lasten kehotunnekasvatus, lasten ja nuorten seksuaalisuuden kehityspolut ja niiden turvaaminen, seksuaalikasvatus, seksuaalinen häirintä ja seksuaaliväkivalta sekä media- ja turvataidot. Alueelle koulutettiin 14 turvataitokouluttajaa.

Oppilaitosten turvallisuusosaamiseen ja -johtamiseen sekä kriisityöhön järjestettiin koulutusta ja työpajatilaisuuksia. Osaamista vahvistettiin myös restoratiiviseen ja vertaissovitteluun sekä seksuaalineuvontaan ja seksuaalisuuden puhekeskusteluihin liittyvillä koulutuksilla. Koulutusten keskiarvo oli 4.5 (asteikko 1-5).

Opetuksen tueksi laadittiin tunne- ja turvataitokasvatuksen opetusmateriaali yläkouluun

sekä groomingia käsittelevä Salaisuus-sarjakuva alakoulun opetusmateriaaliksi. Toisen asteen oppilaitoksille koostettiin seksuaaliväkivaltaan ja seksuaaliseen häirintään sekä media- ja turvataitoihin liittyvä opetusmateriaali. Lisäksi tuotettiin podcasteja ammattilaisten ja vanhemmuuden tueksi.

Lapsuus.ouka-verkkosivustolle koostettiin tietoa seksuaali- ja turvataitokasvatuksesta.

Oulun kaupungin suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä päivitettiin laajan, moniammatillisen asiantuntijatyöryhmän johdolla.

Varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja toiselle asteelle laadittiin toimintaohje tilanteisiin, joissa oppilaasta/opiskelijasta herää huoli ja epäily häneen kohdistuneesta väkivallasta, kaltoinkohtelu- ja laiminlyöntitilanteesta. Osahankkeen rahoittajana toimi Opetushallitus.